

SUHHDANNE

Toimialat

KEVÄT

Julkivapaa keskiviikkona 7.5.2025 klo 00.01.

s. 4

Kasvu laaja-alaista, jopa
rakentaminen kasvaa vihdoin

2025

Kevät 2025 Toimialat -julkaisu perustuu Etlan kevään Suhdanne-ennusteeseen.

Julkistamispäivä: 7.5.2025.

Kaikki Etlan vapaasti ladattavat ennusteet löytyvät säännöllisesti päivitettäviltä suhdanne.fi-sivuilta tai osoitteesta etla.fi/ennusteet. [Suhdanne.fi](https://suhdanne.fi) -sivustolta löytyvät myös kaikki Suhdanne Ennuste taulukot ja kuvat erikseen ladattavaksi.

ISSN: 0787-9342.

Elinkeinoelämän tutkimuslaitos ETLA

Arkadiankatu 23 B, 00100 Helsinki

www.etla.fi

Sisällys

Yhteenveto	4
Teollisuus	8
Teollisuuden luottamus nousee tasaisesti.....	9
Sähkölaitteet vauhdittavat sähkö- ja elektroniikkateollisuuden vientiä	10
Metalliteollisuuden uudet tilaukset ovat edelleen heikolla tasolla.....	11
Puuteollisuuden tuotteiden kysyntä kasvussa	12
Kemianteollisuuden vienti kasvaa ennusteperiodilla	13
Elintarviketeollisuuden elpyminen jatkuu	14
Rakentaminen	15
Rakentaminen kasvussa.....	16
Palvelut	18
Jalostusalojen virkoaminen tukee tukkukauppaa.....	19
Kuljetusala on päässyt kasvuun, mutta ala on supistunut.....	21
Hotellimajoituksen vuoden keskihinta Lapissa jo korkeampi kuin Uudellamaalla.....	22
Liike-elämän palveluissa eri suuntaista kehitystä.....	22
Ennusteryhmä	25

Yhteenveto

Toimialat-julkaisu sisältää yksityiskohtaista tietoa eri toimialoilta. Se kattaa metalliteollisuuden, metsäteollisuuden, kemian- ja elintarviketeollisuuden, rakentamisen sekä suurimman osan yksityisestä palvelusektorista. Raporttiin sisältyvät toimialaennusteet tehtiin Etlan maaliskuussa julkaistun Suhdanne Kevät 2025 -makrotalouden ennusteen yhteydessä käyttämällä mm. Suomen kansantalouden panos-tuotosmallia.

Teollisuus ja rakentaminen kääntyvät tänä vuonna kasvuun – palvelusektori vahvistuu

EUROALUEEN TALOUSKASVU VAHVISTUU tänä vuonna ja kääntää Suomen talouden nousuun, vaikka maailmanpoliittinen tilanne on epävarma ja Yhdysvaltojen tullit uhkaavat suotuisaa kehitystä. Rakentaminen kasvaa jo tänä vuonna selvästi, ja myös teollisuustuotanto pääsee kohtalaiseen vauhtiin. Palvelualat piristyvät jalostuksen toimialojen kehityksen vahvistuessa. Arvonlisäyksellä mitattuna teollisuuden kasvuvauhti hidastuu ensi vuonna prosenttiin, palvelut kohoavat noin puolitoista prosenttia ja rakentaminen lisääntyy runsaat 5 prosenttia. Koko kansantalouden arvonlisäys perushintaan kasvaa tänä vuonna noin prosentin. Ensi vuonna arvonlisäys nousee 1,5 prosenttia, ja vuonna 2027 kasvu hieman hidastuu 1,3 prosenttiin. Ennustemme mukaan bkt:n kasvuluvut vuosille 2025–2026 ovat 1,2 prosenttia ja 1,4 prosenttia.

Teollisuuden päätoimialoista suurin, metalliteollisuus, kasvaa arvonlisäyksellä mitattuna tänä vuonna runsaan prosentin, mutta ensi vuonna vain puolisen prosenttia. Sähkö- ja elektroniikkateollisuus kasvaa selvästi tätä enemmän viennin vauhdittamana. Alatoimialoista heikoimmin pärjää kuljetusvälineet. Koneiden ja laitteiden viennin alamäki ei ole vielä py-

sähtynyt, ja niinpä tuotanto lisääntyy tänä vuonna vain vähän. Metallituotteiden arvonlisäyksen volyyymi kääntyy tänä vuonna parin prosentin kasvuun, tuotannosta valtaosa jää kotimaahan.

Metsäteollisuuden arvonlisäyksen ennustetaan kasvavan reilun kahden prosentin vauhtia vuosina 2025–2026. Puutuoteteollisuuden kasvua tukee kotimaan ja Euroopan rakentamisen kääntyminen kasvuun, ja niinpä alan vienti kasvaa voimakkaasti vuosina 2026–2027. Paperiteollisuudessa kasvu ei ole yhtä vahvaa, vaikkakin kohtalaista. Kemianteollisuuden arvonlisäyksen odotetaan kasvavan tänä vuonna 4 prosenttia, vaikka tuotos supistuu hieman. Uusien tilausten määrä on lähtenyt nousemaan viime vuosien pohjalukemista. Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden vienti kääntyi jo viime vuonna voimakkaaseen kasvuun, mutta öljytuotteiden vienti pysyy aiempaa matalammalla tasolla. Elintarviketeollisuuden arvonlisäyksen odotetaan kasvavan noin prosentin kuluvana vuonna, vienti kasvaa ennusteperiodilla melko hitaasti.

Rakentamisen arvonlisäys supistui vuosina 2023–2024 runsaasti. Erityisesti uusien asuntojen rakenta-

minen vähentyi voimakkaasti edellisvuosista, jolloin asuntotuotanto oli vauhdikasta. Viime vuonna rakennusyritysten liikevaihdon volyyymi kääntyi kasvuun. Selkeintä kasvu oli erikoistuneessa rakennustoiminnassa, kun taas asuinrakentaminen ei vielä viime vuonna lähtenyt kasvuun, vaikka ei enää supistunutkaan.

Vuosina 2025–2027 rakentamisen lama jää taakse, ja rakennusala kasvaa taas selvästi. Korot ovat laskeutuneet, rakennuskustannusten kasvu on maltillistunut ja ostovoima on alkanut elpyä. Rakentaminen ei kuitenkaan palaudu nopeasti aiemmalle korkealle tasolle, vaan palautuminen on hidasta. Tähän vaikuttaa esimerkiksi reaalikorko, jonka odotetaan pysyvän aiempaa korkeampana.

Tässä julkaisussa analysoitujen yksityisten palvelualueiden yhteenlaskettu arvonlisäys ponnisti vain pie-

neen kasvuun viime vuonna. Ennustemme mukaan se piristyy keskimäärin noin yhteen prosenttiin tänä vuonna ja edelleen kahteen prosenttiin ensi vuonna. Hitaan kasvun oloissa työllisyydenkin kasvu on kokonaisuutena ottaen heikkoa.

Piristymisen taustalla on pitkälti jalostuksen toimialojen kehityksen kohentuminen. Lisäksi palvelualueet kasvoivat jo pitkin viime vuotta, mistä kertyy pieni positiivinen kasvukontribuutio tälle vuodelle. Yksityisen kulutuksen kasvu on kuitenkin vielä heikkoa eikä suurestikaan tue palvelualueiden kysyntää. Lisäksi epävarmuus maailmantalouden tilasta voi näkyä ennustettua heikompana kehityksenä teollisuudessa ja myös yksityisessä kulutuksessa, mikä heijastuisi myös palvelualueisiin.

Kaupan alan arvonlisäys pääsee tänä vuonna ennustemme mukaan vain hentoon kasvuun kolme vuotta

Arvonlisäys toimialoittain							
	Arvo		Määrän muutos, % edellisestä vuodesta				
	Mrd. e	%-osuus	2023	2024	2025 ^E	2026 ^E	2027 ^E
Koko kansantalous	238,9	100,0	-0,2	-0,3	1,1	1,5	1,3
Teollisuus	49,1	20,6	1,6	-0,2	1,7	0,9	0,3
Metalliteollisuus	22,2	9,3	-1,5	-1,9	1,5	0,4	0,4
Sähkö- ja elektroniikkateollisuus	6,7	2,8	-11,2	1,1	2,6	0,8	1,0
Metallien jalostus	2,1	0,9	28,9	-4,9	2,2	0,8	-0,6
Koneiden, metallituotteiden ja kulkuneuvojen valmistus	13,4	5,6	-2,2	-3,2	0,7	0,2	0,1
Metsäteollisuus	3,9	1,6	-1,1	6,6	2,8	2,1	-0,1
Kemianteollisuus	7,5	3,2	7,5	3,1	4,0	1,5	-0,5
Elintarviketeollisuus	3,2	1,3	-11,5	0,4	0,9	1,7	0,0
Rakentaminen	14,9	6,2	-11,1	-8,0	3,8	5,4	3,0
Palvelut	168,6	70,6	0,6	0,1	0,7	1,4	1,5
Kauppa	20,4	8,6	-9,1	-1,8	0,2	1,9	1,8
Kuljetus ja varastointi	10,1	4,2	-3,3	1,7	1,7	1,9	1,7
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	4,1	1,7	6,5	-0,2	0,7	2,4	1,7
Informaatio ja viestintä	15,1	6,3	5,2	3,6	3,4	3,6	3,0
Rahoitus- ja vakuutus toiminta	10,1	4,2	2,2	-4,0	-3,1	-0,8	1,2
Kiinteistöalan toiminta ¹	10,6	4,4	2,6	1,3	1,3	1,7	1,7
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	12,6	5,3	1,5	0,7	1,6	2,9	2,7
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	8,6	3,6	-0,2	-2,6	0,9	2,2	2,0

¹ Kiinteistöalan arvonlisäyksen arvosta on poistettu asuntojen hallinta, mutta ennuste ovat koko toimialalle. Lähteet: Tilastokeskus, Etla.

kestäneen ison supistumisen jälkeen. Jalostusalojen pirstuminen tukee tukkukauppaa, mutta yksityinen kulutus on vaisua. Ensi vuonna kulutuksen kasvu vahvistuu ennusteemme mukaan selvästi, mikä näkyy myös kaupan alan vahvemmassa kehityksessä. Arvonlisäyksen määrä ei yllä vielä ennusteperiodin lopussaakaan pandemiaa edeltäneelle tasolle.

Kuljetuksen ja varastoinnin arvonlisäyksen määrä kasvaa ennustevuosina vajaan kahden prosentin vauhtia. Pudotus oli kuitenkin pandemiassa niin raju, ettei se yllä ennusteperiodilla sitä edeltäneelle tasolle. Lasku johtui ennen kaikkea ilmaliikenteestä sekä varastoinnista ja liikennettä palvelevasta toiminnasta. Ilmaliikenne voi kuitenkin palautua ripeämmin, jos Ukrainan sodan vaikutus lentoliikenteeseen väistyy.

Majoitus- ja ravitsemisalalan arvonlisäyksen määrä supistui aavistuksen viime vuonna ja nousee ennusteemme mukaan reilut puoli prosenttia tänä vuonna. Muun muassa majoitusliiketoiminnan arvonlisävero

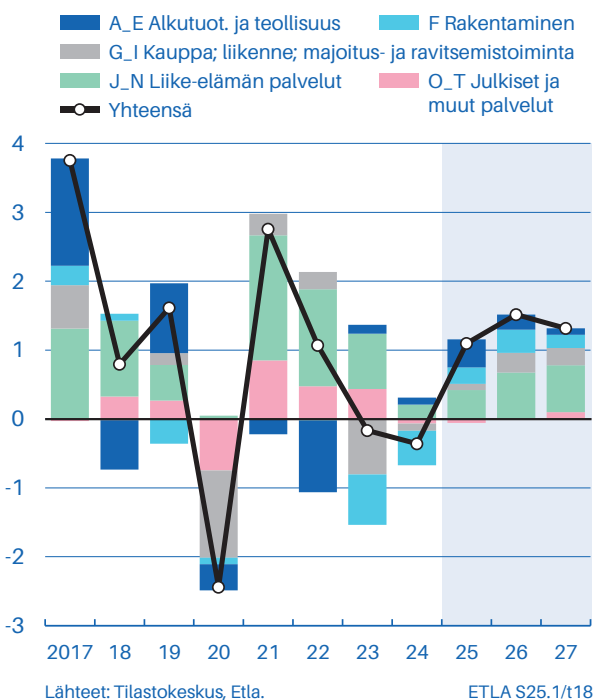
nousi vuoden alussa ja heikentää kysynnän kasvua. Yksityisen kulutuksen vahvistuminen ensi vuonna tukee toimialaa. Kehitys on suunnilleen pandemiaa edeltäneellä trendillään.

Informaatio- ja viestintäalan kasvu pysyy ennusteemme mukaan vahvassa reilun kolmen prosentin tahdissa kuten viime vuonna. Kasvu on kertynyt ennen kaikkea tietojenkäsittelypalveluista.

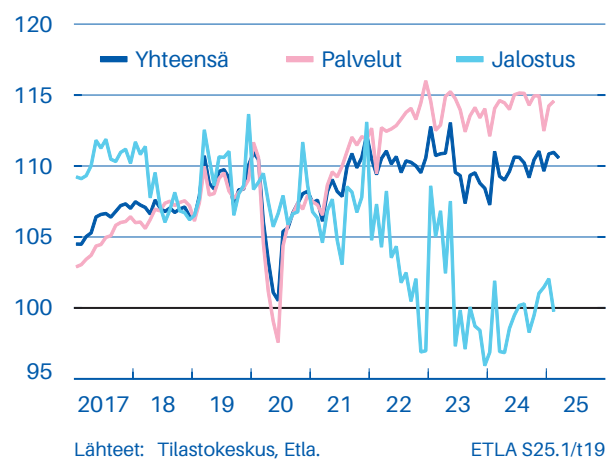
Rahoitus- ja vakuutusalan arvonlisäys supistui viime vuonna neljä prosenttia – muun muassa, kun korkotaso aleni – ja ennusteemme mukaan se alenee vielä kolmisen prosenttia tänä vuonna ja yhden prosentin ensi vuonna.

Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen sekä hallinto- ja tukipalvelutoiminta supistuivat puolisen prosenttia viime vuonna jälkimmäisen painamana. Liikevaihtotilastojen mukaan kehitys on ollut heikointa työllistämispalveluissa. Toimialojen yhteenlaskettu kasvu pirstyy reiluun prosenttiin tänä vuonna. •

Toimialojen kontribuutio arvonlisäyksen muutokseen, %-yksikköä

Tuotannon suhdannekuvaaja päätoimialoittain, kausitasoitus, 2015 = 100

Teollisuus

Euroalueen talouskasvu vahvistuu tuntu-
vasti tänä vuonna ja kääntää Suomen
tavaraviennin ja teollisuustuotannon
nouluun. Tuotanto-odotukset ovat kohonneet
hyvää vauhtia, ja myös teollisuuden luottamus
on voimistunut. Päätoimialoista kemianteolli-
suus kasvaa eniten arvonlisäyksellä mitattu-
na. Metsäteollisuuden kasvuvauhti hidastuu
selvästi viimevuotisesta, mutta pysyy hyvänä.
Sähkö- ja elektroniikkateollisuus toimii metalli-
teollisuuden veturina.

Metalliteollisuus on edelleen teollisuustuotannon jarruna

METALLITEOLLISUUS POIS LUKIEN sähkö- ja elektroniikkateollisuus supistui arvonlisäyksen määrällä mitattuna voimakkaasti viime vuonna, ja niinpä koko teollisuuden arvonlisäyksen volyymi väheni hieman edellisvuodesta. Ennustemme mukaan koko teollisuuden arvonlisäyksen määrä kasvaa tänä vuonna noin puolitoista prosenttia. Ensi vuonna kasvuvauhti hidastuu prosentin tuntumaan. Metalliteollisuuden heikko kehitys jarruttaa edelleen kasvua. Teollisuuden tuotos kasvaa laskelmiemme mukaan tänä vuonna noin prosentin, ja kasvuvauhti nousee ensi vuonna yli kahden prosentin.

Tehdasteollisuuden uudet tilaukset lisääntyivät kuluvan vuoden tammi-helmikuussa arvoltaan vajaat 4 prosenttia vuoden takaisesta. Suhdannekuoppa onkin jo selvästi ohitettu.

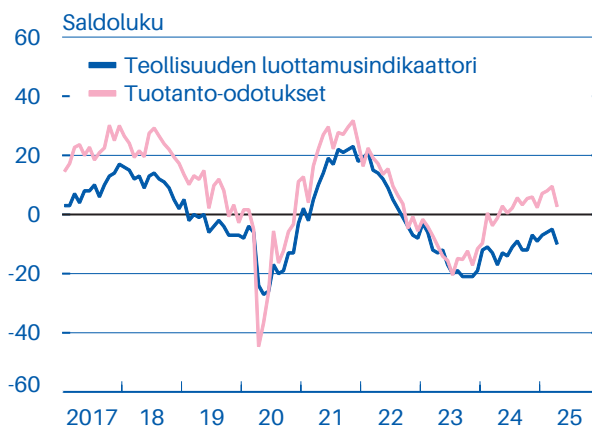
Teollisuuden luottamus nousee tasaisesti

Teollisuuden luottamus nousi selvästi viime vuoden lopulla ja myönteinen kehitys jatkui kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Huhtikuussa teollisuuden luottamus heikkeni taas jonkin verran ja luottamusindikaattori on vielä pitkäaikaisen keskiarvonsa alapuolella.

Tuotanto-odotukset kohosivat jo viime vuoden alussa selvästi enemmän kuin luottamusindikaattori. Kuluvan vuoden alkukuukausina teollisuuden tuotanto-odotukset ovat nousseet hyvää vauhtia ja ne ylsivät maaliskuussa jo pitkän aikavälin keskiarvon tasolle. Huhtikuussa tuotanto-odotukset kuitenkin laskivat taas jonkin verran.

Maailmanpoliittinen epävarma tilanne ja Yhdysvaltojen EU:lle asettamien ja suunnitteilla olevien tuontitullien negatiiviset vaikutukset varjostavat tavara-

Teollisuuden luottamusindikaattori ja tuotanto-odotukset, kausitasoitus

Lähde: Euroopan komissio.

ETLA S25.1/t20

vientiämme lähivuosina. Suomesta Yhdysvaltoihin viedään arvoltaan eniten risteilijöitä. Ennustejaksolla 2025–2027 toimitetaan risteilijä joka vuosi. Vuonna 2024 vietiin eniten koneita ja laitteita (osuus 15,9 %), lääkkeitä (14,6 %), paperiteollisuuden tuotteita (14,1 %), öljytuotteita (10,2 %), sähkölaitteita (9,5 %) ja elektronisista laitteita (8 %). Tullit iskevät siten eniten näihin toimialoihin.

Suomen tavaraviennin määrä supistui 4,2 prosenttia vuonna 2024, vaikka kansainvälinen vientikysyntä kääntyi kasvuun. Ulkomaankauppa kärsi viime vuonna lakkoilusta, euromaiden vaisusta kehityksestä sekä öljynjalostuksen pitkistä huoltoseisokista ja supistui siksi voimakkaasti.

Poikkeuksellisen matalan vertailutason seurauksena tavaraviennin määrä kasvaa tänä vuonna reippaasti 5 prosenttia, eli selvästi enemmän kuin vientikysyntä. Kesällä Turun telakalta toimitetaan seuraava Icon-luokan noin 1,9 miljardin euron arvoinen jätiristeilijä Yhdysvaltoihin, mikä nostaa vientilukua merkittävästi. Muilta osin vientimahdollisuudet Yhdysvaltoihin saattavat heiketä, mutta vastapainoksi euroalueen talous kasvaa viime vuotta nopeammin.

Vuosina 2026–2027 tavaraviennin määrä kasvaa noin 3 prosenttia kansainvälisen vientikysynnän tahdissa. Ensi vuonna euroalueen talouskasvu vahvistuu vain

hieman, mutta keskeisten vientimaiden Saksan ja Ruotsin taloudet elpyvät tuntuvasti.

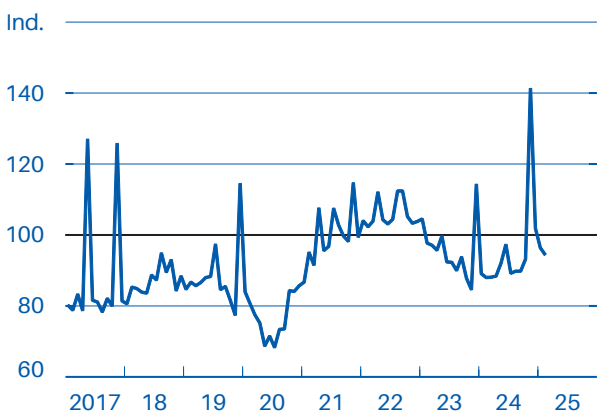
Tavaroiden vientihintojen lasku jatkui viime vuonna keskimäärin vajaan 4 prosentin tahtia. Arvioimme, että ne laskevat keskimäärin runsaat 2 prosenttia tänä vuonna. Ensi vuonna vientihinnat alenevat vielä noin 1,5 prosenttia, mutta ne eivät kuitenkaan ennustejaksolla palaa aikaisemmalle matalammalle tasolle.

Sähkölaitteet vauhdittavat sähkö- ja elektroniikkateollisuuden vientiä

Sähkö- ja elektroniikkateollisuuden tuotanto oli pohjalukemissa vuosien 2023 ja 2024 vaihteessa. Viime vuonna tuotanto elpyi hyvää vauhtia, mutta kuluvan vuoden alussa tuotantomäärä putosi voimakkaasti. Odotamme kuitenkin, että alan tuotanto kasvaa tänä vuonna 2,6 prosenttia. Vuosina 2026–2027 kasvu on selvästi tätä hitaampaa.

Koko sähkö- ja elektroniikkateollisuuden vienti kääntyi kasvuun viime vuoden jälkipuoliskolla, ja odotamme, että vientimäärä kasvaa tänä vuonna noin 5 prosenttia. Tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten laitteiden vientimäärän (toimiala C26) alamäki on pysähtynyt, eikä nousun merkkejä vielä näy. Arvioimme kuitenkin ennusteessamme, että vienti piristyy

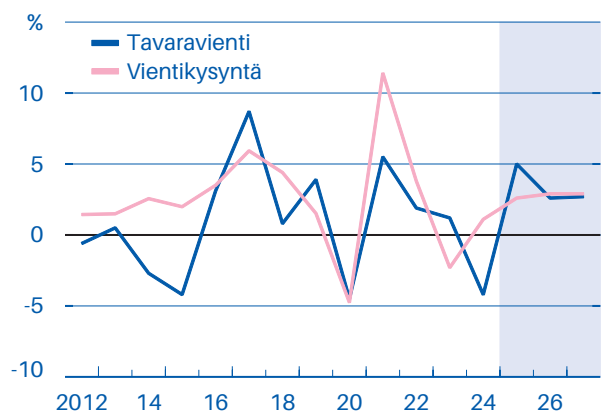
Teollisuuden uudet tilaukset, kausitasoitus, 2021=100

Lähde: Tilastokeskus.

ETLA S25.1/t21

Vientikysyntä ja Suomen tavaravienti

Lähteet: Tilastokeskus, IMF, Etlä.

ETLA S25.1/t29

kuluvan vuoden jälkipuoliskolla. Elpymistä varjostaa kuitenkin nyt tärkeimmän vientimaan Yhdysvaltojen suuri noin 15 prosentin osuus. Toisaalta toimialan kärkivientimaiden Saksan ja Ruotsin taloudet elpyvät tänä vuonna. Sähkölaitteiden viennin määrä (toimiala C27) nousi suhdannekuopasta jo viime vuoden huhti-toukokuussa. Kuluvan vuoden tammikuussa kasvua kertyi 6,5 prosenttia. Saksa on ylivoimaisesti tärkein vientimaa 17 prosentin osuudellaan. Yhdysvaltojen osuus oli viime vuonna 11 prosenttia ja Ruotsin 7 prosenttia. Kiinan ja Ison-Britannian osuudet olivat runsaat 4 prosenttia.

Sähkölaitteiden vientihinnat kääntyivät laskuun viime vuoden alussa, mutta tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten tuotteiden hinnat pysyivät lähes edellisvuoden tasolla. Kuluvan vuoden alussa vientihinnat kääntyivät uudestaan nousuun, ja odotamme, että koko toimialan vientihinnat kohoavat keskimäärin pari prosenttia tänä vuonna. Sähkö- ja elektroniikkateollisuuden hintojen lievä nousu jatkuu ensi vuonna.

Metalliteollisuuden uudet tilaukset ovat edelleen heikolla tasolla

Metalliteollisuuden uusien tilausten arvo (ml. sähkö- ja elektroniikkateollisuus) nousi tammi-helmikuussa 3,6 prosenttia viimevuotisesta. Trendisarjan mukaan sel-

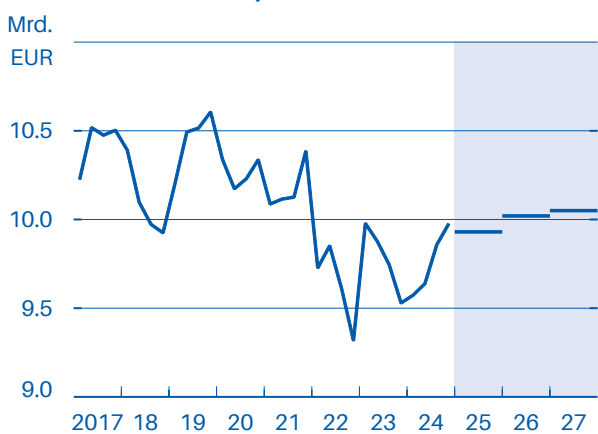
vää nousua uusien tilausten arvossa ei kuitenkaan vielä näy. Toimiala on jälkisyklinen, joten suhdannetilanne vaikuttaa tilauksiin, tuotantoon ja vientiin viipeellä.

Koneiden ja laitteiden viennin osalta noin puolitoista vuotta sitten alkanut alamäki jatkui tammikuussa. Odotamme kuitenkin, että vienti kääntyy tänä vuonna hienoiseen kasvuun. Heikon vientimenestyksen seurauksena koneiden ja laitteiden tuotanto lisääntyy tänä vuonna vain vähän.

Metallituotteiden tuotanto on pysynyt heikoissa lukemissa vuoden 2024 alusta, eikä piristymisen merkkejä vielä näy. Toimialan arvonlisäyksen volyymin lasku jatkui viime vuonna arviolta noin 5 prosentin tahtia. Odotamme, että arvonlisäyksen volyymi kääntyy tänä vuonna parin prosentin kasvuun. Vain pieni osa toimialan tuotannosta menee vientiin. Metallituotteiden vienti jäi tammikuussa 2025 huomattavasti odotettua pienemmäksi supistuessaan viidenneksen vuoden takaisesta. Toimialan viennin odotetaan kuitenkin kääntyvän hitaaseen kasvuun tänä vuonna. Tärkeimmän vientimaan Ruotsin osuus oli viime vuonna 20 prosenttia ja toiseksi tärkeimmän Yhdysvaltojen osuus oli vajaat 7 prosenttia. Indonesian osuus oli lähes yhtä suuri.

Metallien jalostuksen arvonlisäyksen volyymi kääntyy tänä vuonna parin prosentin kasvuun. Arvioimme

Koko teollisuuden arvonlisäys, kausitasoitus, 2015 hinnoin

Lähteet: Tilastokeskus, Etla.

ETLA S25.1/t24

Sähkö- ja elektr.teollisuuden arvonlisäys, kausitasoitus, 2015 hinnoin

Lähteet: Tilastokeskus, Etla.

ETLA S25.1/t25

ennusteessamme, että alan tuotos kasvaa selvästi tätä enemmän. Metallien jalostuksen vienti supistui tammikuussa kuudetta kuukautta peräkkäin. Toimiala on vahvasti kytköksissä rakentamiseen. Euroopassa rakentamisen odotetaan kääntyvän tänä vuonna hitaaseen kasvuun kahden vuoden supistumisen jälkeen, joten on odotettavissa, että metallien jalostuksen vienti elpyy kuluvan vuoden aikana.

Yhdysvaltojen asettamat teräs- ja alumiinitullit (25 %) astuivat voimaan maaliskuussa. Koko tavaraviennistämme Yhdysvaltoihin metallien jalostuksen osuus oli viime vuonna 5,5 prosenttia. Tästä rautaseosten ja terästuotteiden osuus oli vajaa puolet ja alumiiniin vain puolisen prosenttia. Yhdysvallat oli viime vuonna metallien jalostuksen kuudenneksi tärkein vientimaa 3,6 prosentin osuudellaan. Toimiala kärsinee suhteellisesti vähemmän tulleista kuin muut suuret toimialat, koska Yhdysvaltojen osuus on pienempi.

Metallien jalostuksen vientihinnat alenivat 15 prosenttia vuonna 2023 edellisvuoden huippulukemista ja ne laskivat vielä 4 prosenttia lisää viime vuonna. Hintojen aleneminen jatkuu tänä ja ensi vuonna runsaan prosentin tahtia.

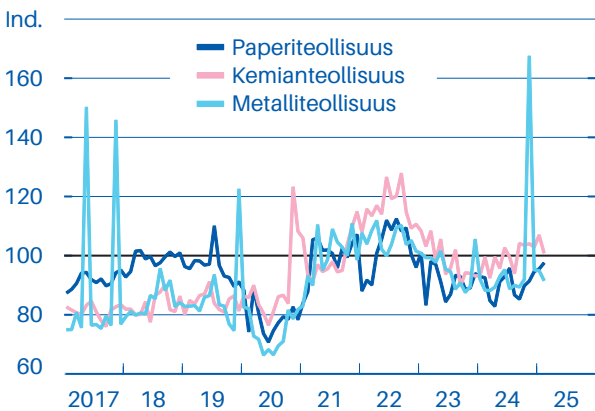
Kuljetusvälineiden arvonlisäyksen määrä supistuu jonkin verran lähivuosina. Moottorijoneuvojen vienti on edelleen pohjalukemissa, eikä elpymistä ole nä-

köpiirissä. Telakkateollisuudessa on rakenteilla laivoja sekä vientiin että kotimaahan. Rauman telakalta toimitetaan toinen matkustaja-autolautta Tasmaaniaan keväällä 2025. Puolustusvoimien Rauman telakalta tilaamista sotalaivoista neljäs ja viimeinen valmistuu vuonna 2029. Kesällä 2025 Meyer Turku toimittaa toisen Icon-luokan risteilylaivan ”Star of the Seas” tilaajalleen Yhdysvaltoihin. Kolmas jätiristeilijä luovutetaan vuonna 2026 ja neljäs vuonna 2027. Rajavartiolaitoksen Turun telakalta tilaamat alukset rakennetaan osittain Puolassa ja osittain Uudessaakaupungissa. Ensimmäinen laiva valmistuu vuoden 2025 lopussa ja toinen vuoden 2026 lopussa.

Puuteollisuuden tuotteiden kysyntä kasvussa

Metsäteollisuuden arvonlisäyksen ennustetaan kasvavan reilua kahden prosentin vauhtia vuosina 2025–2026. Vuodeksi 2027 kasvu seisahtuu. Alan tuotoksen odotetaan kasvavan keskimäärin runsasta kahden prosentin vauhtia koko ennusteperiodin ajan. Puuteollisuuden arvonlisäyksen odotetaan kasvavan runsaat kolme prosenttia seuraavana kahtena vuotena, ja vuonna 2017 kasvu on yhä noin kaksi prosenttia. Puuteollisuuden kasvua tukee kotimaan ja Euroopan rakentamisen kääntymisen kasvuun. Paperiteollisuudessa kasvu, vaikkakin kohtalaista, ei ole yhtä vahvaa,

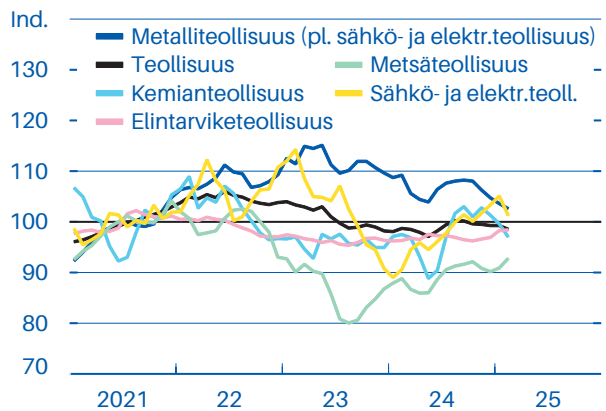
Teollisuuden uudet tilaukset päätoimialoittain, kausitasoitus, 2021=100

Lähde: Tilastokeskus.

ETLA S25.1/t22

Teollisuustuotanto päätoimialoittain, kausitasoitus 3 kk lka, 2021=100

Lähde: Tilastokeskus.

ETLA S25.1/t23

ja vuonna 2017 alan arvonlisäyksen odotetaan supistuvan hieman.

Teollisuustuotannon volyyymi-indeksin mukaan metsäteollisuuden tuotanto on kasvanut alkuvuonna vuodentakaisesta. Alan trendi on myös jatkanut selvässä kasvussa vuoden alussa. Trendi on ollut nousussa niin puu- kuin paperiteollisuudessakin. Alan työllisten määrä kasvoi viime vuoden toisella puoliskolla, mutta kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä työllisiä oli selvästi vuodentakaista vähemmän. Alan työtunnit kasvoivat selvästi viime vuonna ensimmäistä neljännestä lukuun ottamatta mutta tänä vuonna tunnint supistuivat ensimmäisellä neljänneksellä.

Paperiteollisuuden tilausten määrän trendi kääntyi kasvuun viime vuoden aikana. Tilausten pidempiaikainen trendi on ollut alasuuntainen jo pitkään, ja viimeaikaisesta kasvusta huolimatta aiempien vuosien tilausmääristä ollaan vielä kaukana. Alan kapasiteetin jatkuneen alasajon takia aiempiin tilausmääriin ei oletettavasti palata.

Paperiteollisuuden vienti laski merkittävästi vuonna 2023. Viime vuonna satamalakosta huolimatta vienti kasvoi taas vähän. Odotamme edellisvuotta nopeampaa reilun kahden prosentin kasvua koko ennusteperiodille. Myös puuteollisuuden vienti supistui voimakkaasti vuonna 2023 ja vähän vielä viime vuonna.

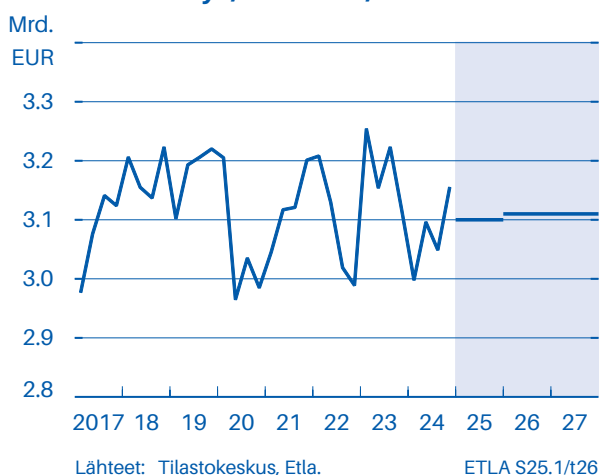
Ennusteemme mukaan puuteollisuuden vienti kasvaa tänä vuonna vajaat neljä prosenttia, ja vuosina 2026–2027 kasvu on jo reilut seitsemän prosenttia. Puuteollisuuden voimakasta vientiä selittää rakentamisen kääntyminen selvään kasvuun Euroopassa. Eurooppa on Suomen sahatavaran viennin tärkein markkina-alue.

Paperiteollisuuden vientihinnat (ml. kartonki ja sellu) laskivat nopeasti vuoden 2022 huipusta, mutta viime vuonna hinnat kääntyvät uudelleen nousuun. Kuluvan vuoden alussa ja viime vuoden lopulla hinnat eivät kuitenkaan jatkaneet nousuaan. Ennustamme, että hinnat lähtevät uudelleen laskuun tänä vuonna ja laskevat ennusteperiodilla maltillisesti. Puutavara-teollisuuden vientihinnat alenivat vuoden 2022 huipulukumistaan melko nopeasti. Viime vuonna hinnat nousivat taas maltillisesti. Odotamme, että muun muassa Euroopassa kiihtyvän rakentamisen myötä vientihinnat kasvavat maltillisesti koko ennusteperiodin ajan.

Kemianteollisuuden vienti kasvaa ennusteperiodilla

Kemianteollisuuden arvonlisäyksen ennustetaan kasvavan tänä vuonna 4 prosenttia. Ensi vuonna kasvu jatkuu puolentoista prosentin vauhdissa. Vuodelle

Metalliteoll. (pl. sähkö- ja elektr.) arvonlisäys, kausitas., 2015 hinnoin

Metsäteollisuuden arvonlisäys, kausitasoitus, 2015 hinnoin

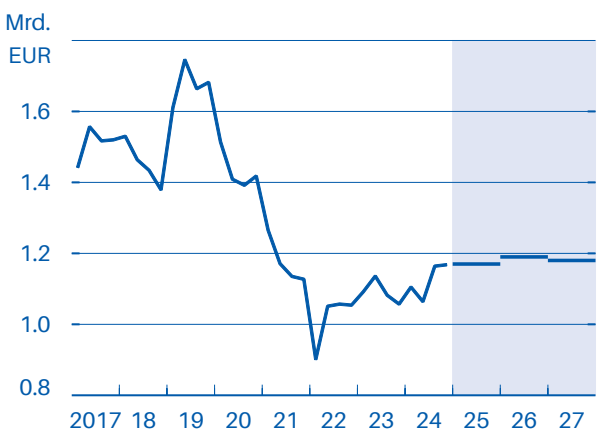
2027 odotetaan pientä supistumista. Toimialan tuotos on kehittynyt viime vuosina eri tahtiin arvonnalisäyksen kanssa. Ennustemme mukaan tuotos ei kasva tänä vuonna, mutta vuosien 2026–2027 kasvu on taas kohtalaista.

Teollisuustuotannon volyymi-indeksin mukaan kemianteollisuuden tuotannon trendi on ollut reilut kolme prosenttia korkeammalla kuin vuosi sitten. Viime vuoden lopulla ja kuluvan vuoden alussa trendi on kuitenkin pysynyt lähestulkoon samalla tasolla, eikä ole vuoden alussa kasvanut. Vuoden ensimmäisellä neljänneksellä alalla työskenteli työllisiä merkittävästi vähemmän kuin vuosi sitten, mutta työllisiä oli kuitenkin jo enemmän kuin vuoden 2024 viimeisellä neljänneksellä. Myös alalla tehdyt työtunnit ovat kehittyneet samoin.

Kemianteollisuuden uusien tilausten määrä (deflaoitu tuottajahintaindeksillä) on lähtenyt nousemaan viime vuosien pohjalukemista, mutta aiempien vuosien korkeista tasoista ollaan vielä kaukana. Viimeisten havaintojen myötä tilausten määrän trendi on kuitenkin korjautunut vähän alaspäin.

Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden (ml. lääkkeaineet) vienti kääntyi viime vuonna kasvuun. Näiden tuotteiden viennin odotetaan jatkavan kasvussa ennusteperiodilla, mutta viennin trendi on kuitenkin

Kemianteollisuuden arvonnalisäys, kausitasoitus, 2015 hinnoin

Lähteet: Tilastokeskus, Etla.

ETLA S25.1/t28

hieman loivempi kuin mitä se oli viime vuonna. Vientiä vahvistaa tärkeiden vientimaiden Alankomaiden, Ruotsin ja Saksan talouskasvun voimistuminen. Näiden tuotteiden vientihinnat ovat tulleet selvästi alas inflaatiopiikin jälkeen, mutta hintakehitys näyttäisi nyt tasaantuneen. Ennustamme, että hinnat laskevat ennusteperiodilla enää vain vähän.

Öljytuotteiden viennin määrän odotetaan kasvavan ennusteperiodilla tasaisen voimakkaasti. Kasvusta huolimatta vienti jää edelleen huomattavasti pienemmäksi kuin ennen koronapandemiaa. Öljytuotteiden tärkeimmät vientimaat ovat Ruotsi, Alankomaat, Yhdysvallat, Belgia ja Iso-Britannia. Odotamme myös, että kumi- ja muovituotteiden vienti kasvaa selvästi.

Kemianteollisuuden tuotteista arviolta yli 70 prosenttia menee Eurooppaan, 15 prosenttia Pohjois-Amerikkaan ja noin 7 prosenttia Aasiaan.

Elintarviketeollisuuden elpyminen jatkuu

Elintarviketeollisuuden arvonnalisäys supistui huomattavasti vuonna 2023, mutta tuotos supistui huomattavasti vähemmän. Viime vuonna arvonnalisäys kasvoi vajaan puoli prosenttia ja tuotos hieman yli puoli prosenttia. Elintarviketeollisuuden arvonnalisäyksen odotetaan kasvavan noin prosentin tänä vuonna. Kasvu kiihtyy ensi vuonna vajaaseen kahteen prosenttiin. Tuotoksen odotetaan kasvavan vuosina 2025–2026 arvonnalisäyksen kanssa samankaltaisesti. Arvonnalisäys on siis nousemassa kuopan pohjalta mutta varsin hitaasti, ja vuoden 2022 tasolta jäädään ennusteperiodilla vielä kauas.

Suurin osa Suomessa valmistetuista elintarvikkeista jää kotimaahan, ja elintarviketeollisuuden osuus tavaraviennistä on melko pieni, vajaan kolme prosenttia. Alan viennin odotetaan kuitenkin myös kasvavan ennusteperiodilla, vaikkakin melko hitaasti. Elintarviketeollisuuden vientihinnat ovat pysytelleet korkealla tasolla globaalin inflaatiopiikin jälkeen, ja niiden odotetaan laskevan vain maltillisesti ennusteperiodilla. •

Rakentaminen

Rakennusala kääntyi kasvuun viime vuoden alussa. Kasvun ennustetaan jatkuvan tänä vuonna, koska rakentamista painaneet tekijät ovat monelta osin väistyneet. Elpyminen on kuitenkin hidasta, ja rakentaminen ei palaudu aiemmalle korkealle tasolle. Rakentamisen alueristä talonrakentaminen ei kääntynyt vielä kasvuun, vaikka ei enää viime vuoden aikana supistunut lisääkään.

Rakentaminen kasvussa

RAKENNUSYRITYSTEN MYYNNIN MÄÄRÄN trendi kääntyi nousuun viime vuoden alkupuolella. Selvimässä kasvussa on ollut erikoistunut rakennustoiminta. Talonrakentamisen trendi ei enää viime vuonna laskenut mutta ei vielä kääntynyt selvään nousuunkaan. Myös maa- ja vesirakentaminen on ollut kasvussa viime vuonna. Erikoistunut rakenta-

minen sisältää rakennuksiin tarvittavan maarakentamisen, kun taas maa- ja vesirakentaminen sisältää väylien rakentamiseen ja ylläpitämiseen kohdistuvan maarakentamisen. Koko rakentamisen myynnin määrän trendi on edelleen noin 10 prosenttia vuoden 2022 huippua alempana. Kuluvin vuoden alussa myynnin määrän trendi on jatkanut kasvuaan. Myös

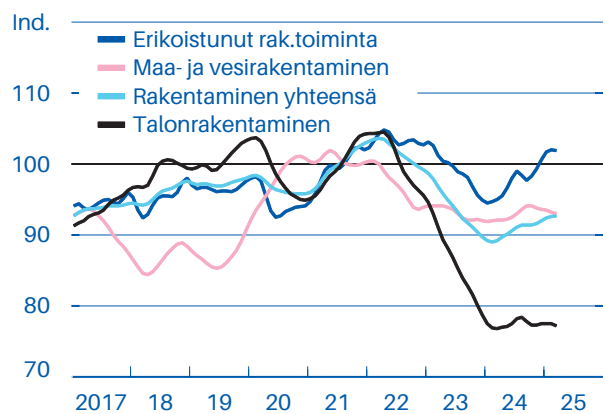
Rakentamisen luottamusindikaattori ja tilaukset, kausitasoitus, saldoluku

Lähde: Euroopan komissio.

ETLA S25.1/r01

Rakentamisen myynnin määrä aluerittäin, trendi, 2021=100

Lähde: Tilastokeskus.

ETLA S25.1/r02

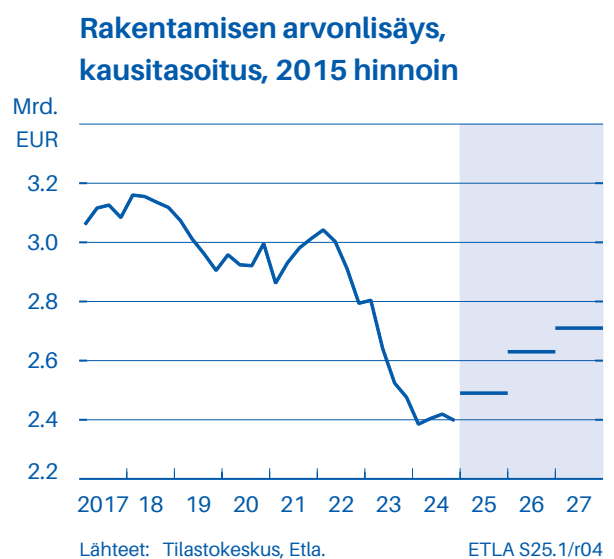
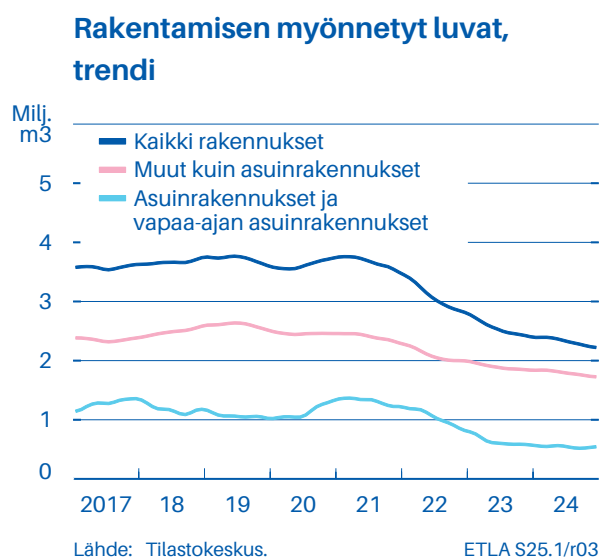
alan työlliset ja tehdyt työtunnit kasvoivat viime vuoden viimeisellä ja tämän vuoden ensimmäisellä neljänneksellä vuodentakaisesta.

Asuntokaupan viriämisestä on joitain merkkejä, mutta alkuvuonna kauppa on ollut edelleen tahmeaa. Kotitalouksien nostamien asuntolainojen trendi on kuitenkin kasvanut viime vuoden lopulla, ja lainojen keskiporkko on tullut jo selvästi alas. Myös asunnonostoaikeissa on nousua, mutta taso on edelleen matala. Keskiporkkokin on edelleen selvästi aiempaa korkeammalla kolmen prosentin tuntumassa. EKP on laskenut edelleen ohjauksorkkoaan alkuvuonna, ja 12 kuukauden euribor lähestyy hiljalleen 2 prosenttia, ja näin myös asuntolainojen keskiporkko jatkaa laskussa.

Viime vuonna myönnetty lupakuutiot vähenivät edelleen noin 8 prosenttia vuodentakaiseen verrattuna. Eniten supistuivat asuinrakentamiseen myönnettyt luvat, noin 19 prosenttia. Muihin kuin asuinrakennuksiin myönnettyt luvat supistuivat myös mutta selvästi asuinrakennuksia hitaammin. Näitä rakennuslupia laskivat julkiset palvelurakennukset ja varastorakennukset. Rakennusluvat liike- ja toimistorakennuksiin, teollisuuden ja kaivannaistoiminnan rakennuksiin, energiahuoltorakennuksiin, yhdyskuntatekniikan rakennuksiin sekä maatalousrakennuksiin kasvoivat selkeästi. Tilastokeskus ei ole julkaissut vuoden alun rakennuslupatietoja tilastouudistuksen takia.

Rakentamista supistaneet tekijät: nopeasti kasvaneet kustannukset, nopeasti nousseet korot ja epävarmuus tulevasta korkotasosta, heikentynyt ostovoima sekä yleisesti heikot talouden näkymät, ovat väistymässä, mikä on saanut rakentamisen kääntymään kasvuun. Ennustemme mukaan rakentaminen ei kuitenkaan palaudu nopeasti aiemmalle korkealle tasolle, vaan palautuminen on hidasta. Tähän vaikuttaa esimerkiksi reaalikorko, jonka odotetaan pysyvän aiempaa korkeampana.

Viime vuonna rakennusalan arvonlisäys supistui yhä 8 prosenttia. Liikevaihdon volyyymi supistui 3,3 prosenttia. Tyypillisesti nämä sarjat kulkevat melko käsi-kädessä, joten on edelleen mahdollista, että luvut tarkentuvat vielä. Lisäksi työvoimatutkimuksen mukaan rakentamisen työllisten määrä ja työtunnit kasvoivat vuoden takaisesta viimeisellä neljänneksellä, mutta arvonlisäys näyttäisi edelleen supistuneen. Isot tarkentumiset vaikuttaisivat myös erityisesti tämän vuoden ennusteeseen. Ennustemme mukaan rakentaminen kääntyy tänä vuonna kasvuun. Rakentamisen arvonlisäys kasvaa tänä vuonna 3,8 prosenttia. Ensi vuonna kasvu voimistuu 5,4 prosenttiin ja vuonna 2027 arvonlisäys jatkaa 3,0 prosentin kasvussa. Olemme korjanneet viime syksyn ennustetta tälle vuodelle alaspäin, koska asuinrakentaminen on elpynyt odotettua heikommin. •

Palvelut

Yksityisten palvelualojen kehitys alkoi hitaasti vahvistua viime vuoden mitaan. Työpanoksen määrä kuitenkin aleni hieman. Jalostustoimialojen kysynnän nyt kasvaessa ja yksityisen kulutuksenkin vahvistuessa ensi vuonna myös yksityisten palvelualojen arvonlisäyksen määrä kehittyy paremmin ja työllisyyskehitysikin piristyy viipeellä.

Yksityiset palvelualat vahvistuvalla uralla

TÄSSÄ ENNUSTEESSA tarkasteltujen yksityisten palvelualojen yhteenlaskettu arvonlisäys kasvoi viime vuonna vajaat puoli prosenttia. Kehitys oli kuitenkin oikeasti tuota parempaa. Vuoden 2023 ns. kasvuperintö¹ oli -0,5 prosenttiyksikköä. Sen sijaan viime vuoden mittaan kausitasoitettun arvonlisäyksen määrä kasvoi jatkuvasti edellisestä neljänneksestä.

Ennustemme mukaan kasvu piristyy tänä vuonna keskimäärin noin yhteen prosenttiin. Viime vuodesta poiketen tässä kuitenkin auttaa +0,3 prosenttiyksikön kasvuperintö.

Yksityisillä palvelualoilla tehtyjen työtuntien määrä aleni viime vuonna puoli prosenttia. Laskua kertyi ennen kaikkea kiinteistöalalla ja yhteen lasketusti ammatillisessa, tieteellisessä ja teknisessä toiminnassa sekä hallinto- ja tukipalveluissa. Työllisyys elpyy hitaasti kasvun vahvistuessa.

Ennustemme (ks. Suidanne Kevät 2025) mukaan kotitalouksien kulutuksen määrä kasvaa tänä vuonna vain 0,5 prosenttia eikä siten suuremmin vielä tuelluttajapalvelumarkkinoita. Vuosina 2019–2024 kulutus on kasvanut keskimäärin vain 0,2 prosenttia vuo-

¹ Kasvuperintö tarkoittaa sitä, kuinka paljon tuotanto kasvasi (tai supistuisi), jos aktiviteetin määrä jäisi viime vuoden lopun tasolle.

desa. Säästämisasteen pienestä noususta huolimatta ostovoiman kasvu mahdollistaa tänä vuonna kulutuksen pienen nousun, kunhan epävarmuus taloustilanteesta ei osoittaudu odotettua pahemmaksi.

Sen sijaan ennusteen mukaan jalostustoimialat alkavat jo kasvaa reippaammin, mikä tukee myös monien palvelualojen kysyntänäkymiä. Ensi vuonna yksityisten palvelualojen kasvu vahvistuu noin kahteen prosenttiin yksityisen kulutuksenkin vahvistuessa.

Maailmankaupan tulliepävarmuus on kärjistynyt merkittäväksi. Yksityisiin palvelualoihin se voi välittyä valmistavan teollisuuden mahdollisesti kohtaaman vientikysynnän ja tuotantonäkymien heikkenemisen myötä, kun teollisuus tällöin ostaa vähemmän erilaisia liike-elämän palveluja.

Jalostusalojen virkoaminen tukee tukkukauppaa

Kaupan alaa on painanut sekä jalostusalojen että kotitalouksien kulutuksen kankeus. Toissa vuosi oli arvonlisäyksen näkökulmasta erityisen ankea, ja viime vuonakin se aleni vajaat kaksi prosenttia. Ennustemme mukaan arvonlisäys on tänä vuonna suunnilleen viime vuoden tasolla. Ensi vuonna sekä jalostustoimialo-

jen vaikutus tukkukaupan alaan että yksityisen kulu-
tuksen vahvistumisen vaikutus vähittäiskaupan alaan
voivat siivittää koko kaupan vajaan kahden prosentin
kasvuun. Kaupan arvonlisäys ei silti pääse ennuste-
vuosina pandemiaa edeltäneelle tasolle.

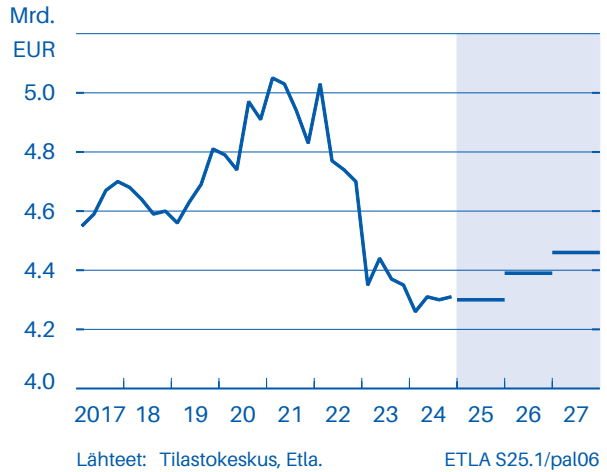
Kestokulutustavaroiden kysynnän määrä on alentu-
nut voimakkaasti jo kolme vuotta. Taustalla on usei-
ta syitä. Koko viime vuoden alenemisesta huolimatta
kysyntä pääsi kuitenkin pieneen kasvuun jo keväällä
2024. Maltillinen kasvu jatkuu ennustevuosina osto-
voiman vahvistuessa. Puolikestävien tavaroiden ky-
synnän kasvu heikkeni vielä hieman viime vuonna.
Tänä vuonna kysynnän määrä kasvaa ennustemme
mukaan aavistuksen. Lyhytikäisten tavaroiden kysyn-
nän määrä alenee tänä vuonna hieman viime vuodes-
ta. Tämä kuitenkin johtuu tämänhetkisissä tilastoissa
olevasta negatiivisesta kasvukontribuutiosta. Kuluvan
vuoden mittaan lyhytikäisten tavaroiden kysyntä sen
sijaan kasvaa hitaasti. Ensi vuonna kaikkien kysyn-
täerien kasvu vahvistuu selvästi.

Tukkukaupan kausitasoitettun liikevaihdon määrä ale-
ni vielä loka-maaliskuussa 0,8 prosenttia edeltäneestä
kuuden kuukauden ajanjaksosta. Vähittäiskaupassa-
kin tuli takapakkia 0,5 prosenttia. Moottoriajoneu-
voliiketoiminta sen sijaan kasvoi 0,8 prosenttia au-
tokaupan vetämänä; toisaalta siihen selvästi vaikutti
alv:n nosto syyskuussa, joka jäi heikoksi kuukaudeksi.

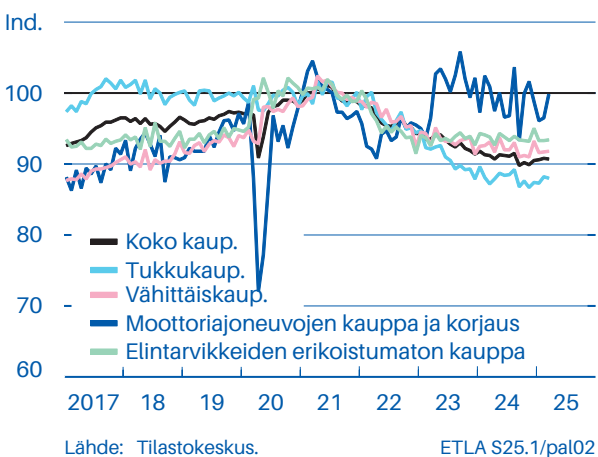
Henkilöautojen ensirekisteröintien määrä jäi edel-
leen tammi-maaliskuussa edellisvuotta heikommaksi.
Huhtikuussa oli aavistus kasvua viime vuodesta. Ensi-
rekisteröintien määrän voi katsoa alentuneen jo kah-
denkymmenen vuoden ajan.

EK:n huhtikuun lopussa julkaiseman Suhdannebaro-
metrin mukaan kaupan alan myyntiodotukset ovat
kääntyneet positiivisiksi, ja riittämätön kysyntä kas-
vun esteenä on hieman pienentynyt. Ostovoiman kas-
vu alkaa pikkuhiljaa näkyä.

Kaupan alan arvonlisäys, kausitasoitus, 2015 hinnoin

Kaupan alan liikevaihdon määrä, kausitasoitus, 2021=100

Kuluttajaluottamus ja vähittäiskauppa

Kuljetusala on päässyt kasvuun, mutta ala on supistunut

Kuljetuksen toimialan arvonlisäys pääsi viime vuonna vajaan kahden prosentin kasvuun ja ennustemme mukaan se jatkaa ennustevuosina suunnilleen tässä tahdissa. Arvonlisäyksen määrä oli silti viime vuonna noin 20 prosenttia alle pandemiaa edeltäneen tasonsa. Vajeesta noin yksi neljäsosa johtui ilmailiikenteestä, maaliikenteestä sekä varastoinnista ja liikennettä palvelevasta toiminnasta kustakin vuonna 2023.

Pari vuotta kestänyt liikevaihdon kausitasoitettun määrän aleneminen tasoittui viime vuonna ja kääntyi talven aikana kasvuun. Tammi-maaliskuussa se oli jopa kaksi prosenttia korkeampi kuin loka-joulukuussa. Vuoden takaisesta kasvua oli yksi prosentti. Kasvu on kuitenkin vasta aluillaan, ja epävarmuuden lisääntyminen voi taittaa sen.

Kotimaan ammattimaisen tieliikenteen kuljetusmäärät kääntyivät viime vuoden jälkipuoliskolla nousuun vuotta aiemmasta tasostaan pari vuotta kestäneen laskun jälkeen. Kasvussa olivat sekä maa-ainekuljetukset että muut kuljetukset samoin kuin niiden kuljetus- ja liikennesuoritteet. Pandemiaa edeltäneestä vuoden 2019 tasosta ollaan kuitenkin edelleen jäljessä – erityisesti rakennusinvestointien heikkoudesta kärsivissä maa-ainekuljetuksissa, joissa laskua on noin neljännes.

Suomen kaikkien lentokenttien kautta kulkeneiden matkustajien lukumäärä oli loka-maaliskuussa 8 prosenttia vuoden takaista korkeampi. Pandemiaa edeltäneestä vastaavasta ajanjaksosta oltiin kuitenkin edelleen jäljessä 19 prosenttia, joskin kehitys on edelleen palautuvalla uralla. Rahti- ja postikuljetusten määrä aleni vastaavasti 3 prosenttia vuoden takaisesta ja 18 prosenttia vuoden vaihteesta 2020.

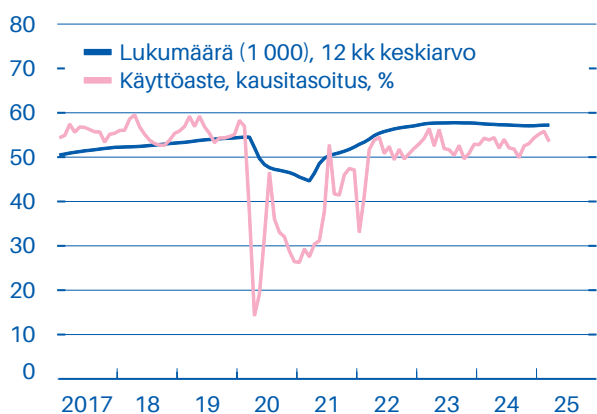
Laivamatkustajien määrä oli joului-helmikuussa edelleen 24 prosenttia alempi kuin vastaavana aikana ennen pandemiaa. Elpymistä vuoden takaisesta oli vain kaksi prosenttiyksikköä.

Joului-helmikuussa kuljetettiin satamien kautta ulkomaan merikuljetuksia tonneissa mitattuna melkein neljä prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Tuonnissa vähennystä oli 9,4 prosenttia ja viennissä kasvua 2,4 prosenttia. Tuonnin lasku johtui raakaöljyn ja viennin kasvu lannoitteiden kuljetuksista.

Viimeisten 12 kuukauden aikana ensirekisteröintien määrä on alentunut kuorma- ja pakettiautojen osalta. Linja-autoissa on sen sijaan huomattavaa kasvua. Kuljetusvälineinvestoinneissa on kuitenkin huomattavaa vaihtelua vuodesta toiseen.

EK:n huhtikuun lopussa julkaiseman Suhdannebarometrin mukaan liikennealan myynti- ja henkilökun-

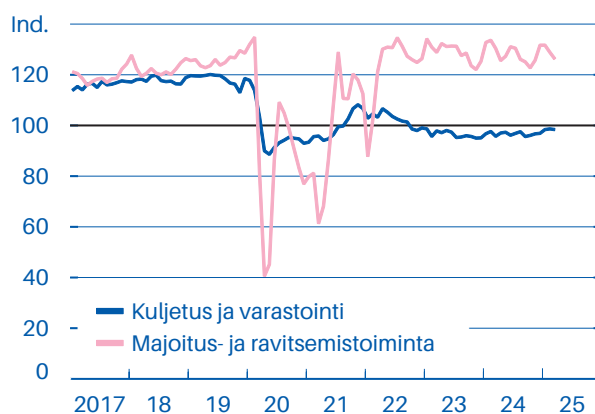
Hotellihuoneiden lukumäärä ja käyttöaste

Lähteet: Tilastokeskus, ETLA.

ETLA S25.1/pal04

Liikevaihdon määrä, kausitasoitus, 2021=100

Lähde: Tilastokeskus.

ETLA S25.1/pal03

taodotukset seuraavalle kolmelle kuukaudelle ovat positiiviset.

Hotellimajoituksen vuoden keskihinta Lapissa jo korkeampi kuin Uudellamaalla

Majoitus- ja ravitsemistoiminnan arvonlisäyksen määrä aleni aavistuksen viime vuonna, mutta oli silti vähän korkeampi kuin ennen pandemiaa. Ennustemme mukaan kasvu jatkuu tänä vuonna hieman reilun puolen prosentin vauhtia heikon kotimaisen kysynnän ja arvonlisäverotuksen noston rajoittamana, mutta voi piristyä ensi vuonna reilun kahden prosentin kasvuun.

Ravitsemistoiminnan kausitasoitettun liikevaihdon määrä oli tammi-maaliskuussa selvästi viime vuoden loppua korkeampi, mutta näin on ollut edellisinäkin vuosina, vaikka luvut ovat kausitasoitettuja. Vuoden takaiseen verrattuna kertyi kuitenkin pudotusta 2,4 prosenttia. Majoitusosalalla kasvua oli vastaavasti 1,7 prosenttia.

Kotimaisten matkailijoiden hotelliöyöyöyemisten määrä oli tammi-maaliskuussa sama kuin vastaavana aikana ennen pandemiaa, mutta ulkomaisten yöpymisiä oli kuusi prosenttia enemmän. Öiden määrä on kasva-

nut absoluuttisesti eniten ranskalaisten, saksalaisten ja yhdysvaltalaisien matkailijoiden osalta.

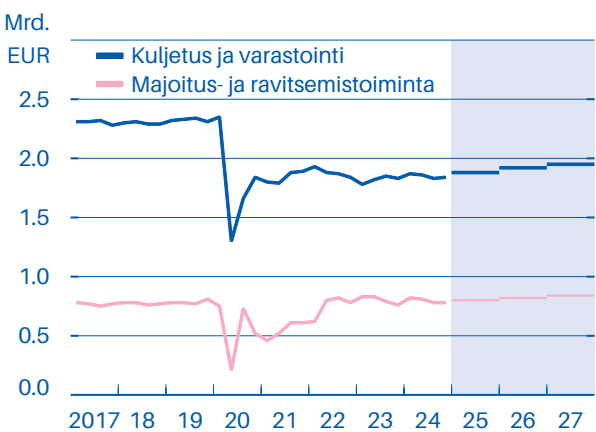
Uudenmaan osuus kaikista hotellihuoneista on kasvanut jo 35 prosenttiin isojen investointien myötä, mutta myös koska huoneiden määrä on joissain maakunnissa vähentynyt. Lapin osuus on pysynyt 12 prosentissa. Uudellamaalla huoneenkäyttöaste on edelleen paljon jäljessä pandemiaa edeltänyttä aikaa, mutta tämän johtuu voimakkaasta majoituskapaciteetin kasvusta. Tarjonnan ja kysynnän suhteellinen kehitys näkyy myös hinnoissa. Hotelliöyöyemisen 12 kuukauden keskihinta on Lapissa noussut selvästi ja on jo korkeampi kuin Uudellamaalla. Lisäksi kausivaihtelu on luonnollisesti Lapissa paljon suurempaa ja myös ajan myötä kasvanut selvästi.

EK:n huhtikuun lopussa julkaiseman Suhdannebarometrin mukaan toimialan myyntitodotukset voisivat olla kääntymässä parempaan, mutta riittämätön kysyntä on merkittävä kasvun este.

Liike-elämän palveluissa eri suuntaista kehitystä

Liike-elämän palveluiksi lasketaan tässä julkaisussa viisi toimialaa, jotka toki tuottavat palveluja osittain myös kotitalouksille. Näiden toimialojen arvonlisäyk-

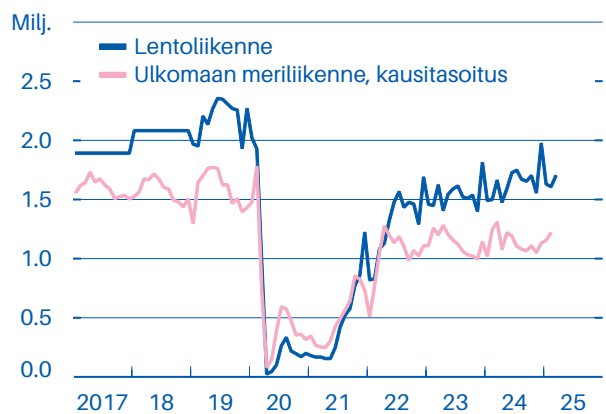
Arvonlisäys, kausitasoitus, 2015 hinnoin

Lähteet: Tilastokeskus, Etla.

ETLA S25.1/pal08

Lento- ja laivamatkustajien määrä kuukausittain

Lähteet: Tilastokeskus, Etla.

ETLA S25.1/pal05

sen määrä kasvoi viime vuonna puolisen prosenttia ja ennustemme mukaan tänä vuonna vajaat puolitoista prosenttia. Ensi vuonna kasvu kiihtyisi noin kahteen prosenttiin. Pitkällä aikavälillä kasvu on ollut selvästi koko kansantalouden kehitystä vahvempaa.

Informaatio- ja viestintäalan arvonlisäyksen määrän kehitys on ollut yksi kansantalouden vahvimpia. Ennustemme mukaan se jatkaa ennustevuosina hieman yli kolmen prosentin kasvussa.

Toimialan liikevaihdon määrän kasvu on alkanut uudelleen kiihtyä. Tammi-maaliskuussa kasvua kertyi kausitasoitettuna melkein kaksi prosenttia loka-joulukuusta. Viime vuoden syyskesällä kasvu ehti jo pysähtyä. Toimialan sisällä erityisesti tietopalvelutoiminta sekä ohjelmistot ja konsultointi ovat viime aikoina kehittyneet hyvin ja suhteellisen tasaisesti. Televiestinnässä kasvu on sen sijaan tyrehtynyt. Audiovisuaalisten tuotteiden tuotannon kehitys on kääntynyt aiempaa heikommaksi.

EK:n huhtikuun lopussa julkaiseman Suhdannebarometrin mukaan tieto- ja viestintäpalvelujen lähikukausien myyntiodotukset ovat heikentyneet neutraaleiksi.

Rahoitus- ja vakuutusalan arvonlisäyksen määrä hyötyi korkojen noususta, mutta niiden nyt kääntynyt

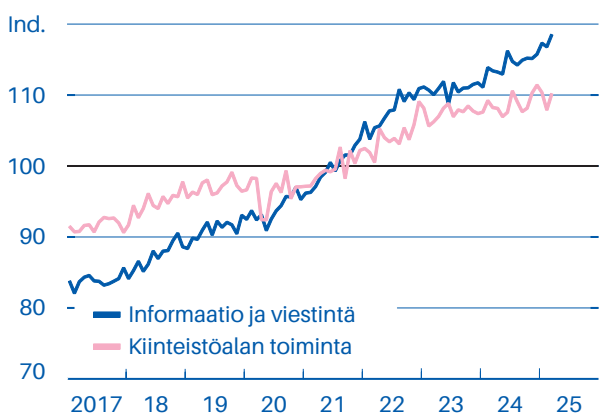
laskuun aleni arvonlisäyksen viime vuonna. Ennusteessamme kehitys jatkuu mollivoittoisena erityisesti tänä vuonna. Yhdysvaltojen kauppaa- ja tullipolitiikan myötä voimakkaasti kasvanut heilahtelu ja epävarmuus pörssi- ja rahoitusmarkkinoilla voi tuoda muihin toimialoihin verrattuna erityisiä riskejä.

Uusia nostettuja asuntolainoja oli tammi-maaliskuussa kuukausitasolla keskimäärin suunnilleen yhtä paljon kuin viime vuonna keskimäärin. Asuntolainamarkkina ei siten ole vielä kukaan piristynyt, vaikka uusien nostettujen lainojen keskiprosentti oli maaliskuussa alentunut 1,3 prosenttiyksikköä vuoden takaisesta. Suomen Pankin laskema uusien asuntolainojen laskennallinen korkomarginaali oli maaliskuussa 0,65 prosenttiyksikköä, missä on pientä laskua vuoden takaisesta.

Kotitalouksien asuntolainojen osalta niiden velkaantumisasaste on alentunut 106 prosenttiin käytettävissä olevista tuloista, eli yli 12 prosenttiyksikköä huijastaan. Taloyhtiölainojen osalta velkaantumisasasteen nousu on pysähtynyt noin 16 prosenttiin.

Vanhon kerrostaloasuntojen hinnat eivät vielä ole lähteneet nousuun, joskin maaliskuun oli vuoden alkua parempi. Hintojen lasku on kuitenkin tasoittunut, ja korkotason aleneminen tukee asuntojen hintojen nousua.

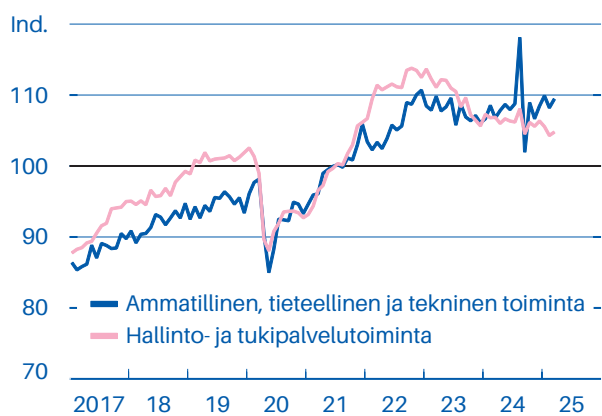
Liikevaihdon määrä, kausitasoitus, 2021=100

Lähde: Tilastokeskus.

ETLA S25.1/pal12

Liikevaihdon määrä, kausitasoitus, 2021=100

Lähde: Tilastokeskus.

ETLA S25.1/pal11

EK:n huhtikuun lopussa julkaiseman Suhdannebarometrin mukaan rahoitus- ja vakuutusalan myyntidotukset ovat edelleen kasvussa ja myös henkilöstön määrä on kasvussa.

Arvioimme, että ammatillisen, tieteellisen ja teknisen toiminnan arvonlisäyksen määrä pinnisti viime vuonna pieneen kasvuun, joka tänä vuonna vahvistuisi noin puoleentoista prosenttiin jalostustoimialojen näkymien avittamana. Ensi vuonna kasvu kiihtyisi noin kolmeen prosenttiin yleisen talouskehityksen vahvistumisen myötä.

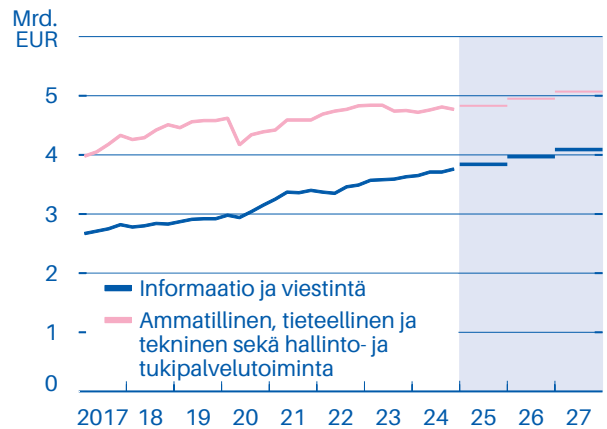
Tammi-maaliskuussa liikevaihdon määrä kasvoi 1,7 prosenttia vuoden takaisesta ja 1,1 prosenttia kautitasoitettuna loka-joulukuusta. Rakennusalan heikosta suhdannetilanteesta huolimatta arkkitehti- ja insinööripalvelujen sekä teknisen testauksen liikevaihdon määrä kasvoi. Toisaalta lakiasiain- ja laskeutustoimen palveluissa sekä mainostoiminnassa ja markkinatutkimuksessa se aleni viime vuodesta. Nämäkin kääntyivät kuitenkin vuoden alussa kasvuun kautitasoitettuna viime vuoden lopusta.

Hallinto- ja tukipalvelutoiminnan arvonlisäyksen määrä sen sijaan aleni arvioimme mukaan selvästi viime vuonna. Arvio perustuu liikevaihdon määrän tilastojen kehitykseen. Tänä vuonna arvonlisäys voi kasvaa noin yhden prosentin vauhtia ja ensi vuonna

kaksi prosenttia yleisen talouskehityksen vanavedessä.

Liikevaihdon määrä aleni tammi-maaliskuussa jopa kolme prosenttia vuoden takaisesta. Kasvua oli erityisesti matkatoimistoilla ja kohtalaisesti myös vuokraus- ja leasingtoiminnassa sekä liike-elämän hallinto- ja tukipalveluissa. Sen sijaan työllistämistoiminta sekä kiinteistön- ja maisemanhoito supistuivat. Kautitasoitettuna kasvun on nähty kehittyneen myönteisesti lähinnä vain matkatoimistoissa sekä hallinto- ja tukipalveluissa. •

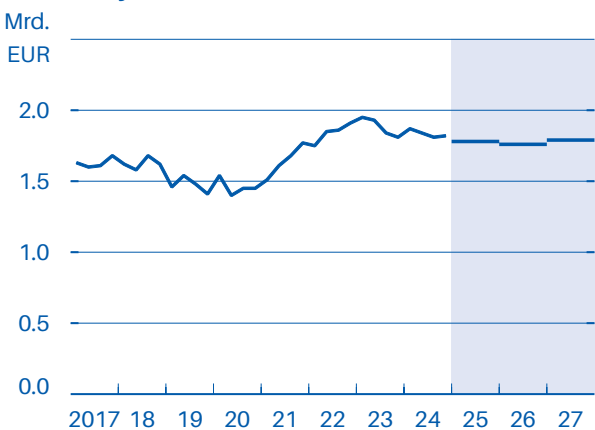
Arvonlisäys, kautitasoitus, 2015 hinnoin

Lähteet: Tilastokeskus, Etla.

ETLA S25.1/pal10

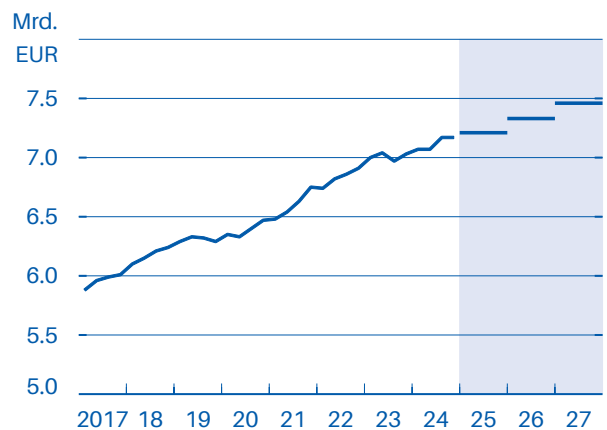
Rahoitus- ja vakuutusalan arvonlisäys, kautitasoitus, 2015 hinnoin

Lähteet: Tilastokeskus, Etla.

ETLA S25.1/pal09

Kiinteistöalan arvonlisäys, kautitasoitus, 2015 hinnoin

Lähteet: Tilastokeskus, Etla.

ETLA S25.1/pal07

Ennusteryhmä

ETLAN ENNUSTERYHMÄN tärkeimpiä julkaisuja ovat Suhdanne-Ennuste, Suhdanne-Toimialat, Päästöennuste ja Kilpailukyennuste. Suhdanne-Toimialat sisältää yksityiskohtaista tietoa eri toimialoilta, ja se julkaistaan ilmaisenä verkkoversiona kahdesti vuodessa Suhdanne-raportin

jälkeen. Päästöennuste on vuonna 2019 aloitettu julkaisu, joka ennustaa Suomen kasvihuonekaasupäästöjen kehitystä lähivuosina. Kilpailukyennuste ennustaa Suomen tuotannon kustannuskilpailukyyn tilaa lähivuosina ja siihen vaikuttavia tekijöitä.

Sakari Lähdemäki
KTT

Rakentaminen,
teollisuus
X: @lahdems

Päivi Puonti
VTT

Ennustepäällikkö
X: @PaiviPuonti

Ville Kaitila
VTL

Palvelut
X: @VilleKaitila

Birgitta Berg-Andersson
KTL

Teollisuus
X: @BirgittaBergA1

SUHDANNE

Toimialat

Elinkeinoelämän tutkimuslaitos

Puh. 09-609 900
www.etla.fi
etunimi.sukunimi@etla.fi

Arkadiankatu 23 B
00100 Helsinki
